

Oponentský posudek bakalářské práce M. Nyklíčkové: Substrátové preference potápníků (Dytiscidae: Coleoptera)

Tématem bakalářské práce Markéty Nyklíčkové je testování substrátových preferencí dvou vybraných druhů potápníků lišících se tělním zbarvením. Stejně jako u práce L. Havlana se jedná o téma, kterému nebyla u hmyzu doposud věnována přílišná pozornost, u vodního hmyzu dokonce podobné studie zcela chybí. Autorka se proto také musela vypořádat s problémem nedostatku dat roztržštěných po literatuře a týkajících se většinou obratlovců. I přesto je vypracovaná rešerše velmi zdařilá, pouze s několika nedostatky, na které upozorním dále.

Experimentální část obsahuje sérii experimentů, pomocí kterých se autorka prokázala nejen skutečnost, že potápníci si při výběru mikrohabitatu skutečně chovají selektivně, ale pokusila se také zjistit, které charakteristiky substrátu jsou pro tento výběr nejdůležitější a zda povaha substrátu ovlivňuje i aktivity potápníků. Promyšlenými kombinacemi pokusů se pokusila vyhodnotit i rušivé vlivy (např. vliv pozorovatele), které mohly ovlivnit získané výsledky. Zvolená metodika je jasně vysvětlena a odůvodněna, výsledky jsou prezentovány velmi pečlivě, přehledně a srozumitelně. Diskuze výsledků je ovlivněna tím, že literatura, se kterou by bylo možné výsledky srovnat, zcela chybí, přesto je ale zdařilá a nabízí možná vysvětlení pozorovaných jevů a podněty k dalším pokusům.

Text je členěn logicky a je vidět, že jeho tvorbě autorka věnovala dostatek času. Do úvodu rešeršní části začlenila i stručný úvod týkající se tělního zbarvení obecně. Ačkoliv je z této části jasné, že autorka chápe rozdíly mezi aposematismem, mimikrami a krypsí, přiznám se, že sám bych podle textu tyto jevy nepochopil. Snad by pomohlo uvedení příkladů a lehké rozvedení některých částí tohoto textu. Zbylá část rešerše je mnohem podařenější, i když i zde se občas autorka zamotala do sítě složitých hypotéz nalezených v literatuře (viz. např. věta o račí preferenci bílého versus černého pozadí na str. 9). Rosnička *Pseudacris regilla* je několikrát uvedena pod tímto jménem a několikrát jako *Hyla regilla* – tato nepřesnost je častá i v mnoha publikovaných rešerších a je proto nutné si uvědomit, že jeden druh může bohužel figurovat pod několika různými jmény. Rovněž upozorňuji, že *Tetrix undulata* je saranče, nikoli kobyłka. Část rešerše budí na první pohled dojem spíše souhrnu abstraktů jednotlivých článků, rozhodně však autorku nepodezírám z tohoto postupu, spíše se jedná o důsledek toho, že o problematice existuje pouze několik zcela nesourodých prací. Tabulka shrnující publikované výsledky je velmi přehledná, mátló mě pouze smíchání dvou typů experimentů (tj. použití živého objektu a testování jeho preferencí versus použití umělé kořisti a testování rozlišovací schopnosti predátora) do jedné tabulky. Řád *Plastiformia* u umělé kořisti mě také celkem pobavil.

K experimentální části připomínky nemám, odpovědi na všechny otázky a nejasnosti, které mě v průběhu čtení napadly, jsem nakonec našel přímo v textu, což velmi oceňuji. Chtěl bych se proto pouze zeptat, zda pro další pokusy autorka uvažuje rozšířit i spektrum testovaných druhů. Docela zajímavé by bylo například testovat preference u tmavých druhů se žlutým lemováním krovek a štítu (tj. třeba *Ilybius fuliginosus*).

Na základě výše uvedených skutečností si myslím, že i přes drobné nedostatky se autorka velmi úspěšně zhostila vypracování rešerše i experimentálních pokusů a že práce splňuje požadavky na bakalářskou práci. Proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

V Praze dne 22. května 2009

Martin Fikáček